

Antti Jakobsson

Kansainvälisen Kartografisen Seuran toimintaa

Kuvassa Suomen lähettämät työt lasten karttakilpailuun.

Kansainvälinen Kartografinen Seura (ICA) piti 22. kartografisen konferenssin A Coruñassa, Espanjassa 9.–16.7.2005. Osallistujia oli ennätysmäärä, yhteensä 1 625 ja Suomesta 13 henkilöä, joista 8 piti suullisen esitelmän ja kahdella oli posterit. Kaik-

kiaan suullisia esitelmiä pidettiin 500 ja postereita oli 200. Suomen Kartografinen Seura (SIS) jakaa nuorille tutkijoille ja ammattilaisille matkastipendejä. Tällä kertaa stipendin sai **Helinä Hirn Näkövammaisten keskusliitosta**. Nuorten aktiivisuutta kaivattaisiin lisää, sillä yksi stipendi jäi nyt käyttämättä. SKS järjesti lokakuussa seminaarin, jossa esitettiin suurin osa suomalaisista esitelmistä. Seuran sivuilta (www.kartogra.fi) löytyvät esitelmien kalvot.

SKS osallistui myös karttanäyttelyyn, johon lähetettiin kaikkiaan 12 artikkelia. Tuloksena karttanäyttelystä oli voitto sarjassa ”Karttapallot ja kartastot”. Voittava kartasto oli Genimapin julkaisema *Urbes Finlandie, Suomen kaupunkien histo-*

riallinen kartasto, jonka oli toimittanut **Jussi Iltanen**. Perinteiseen tapaan SKS osallistui myös Barbara Petchnik -lasten-karttakilpailuun, jonka Suomen kilpailun organisoisi **Leena Miekkavaara**.

ICA piti tällä kertaa ylimääräisen yleiskokouksen, jonka aiheena oli ehdotus seuran nimen muuttamisesta. Executive Committee ehdotti Ison-Britannian kartografisen seuran ehdotuksen perusteella, että seuran nimeen lisättäisiin lause ”International Association for Cartography and Geographic Information”. Seuran nimen muuttamista oli alun perin ehdottanut SKS Durbanin yleiskokouksessa, jossa ehdotusta ei voitu käsitellä muotovirheen vuoksi. Äänestyksessä ehdotus sai enemmistön äänistä, mutta ei tarvittavaa määränemmistöä, joten seuraava mahdollisuus palata asiaan on Moskovan yleiskokouksessa 4.–10.8.2007. Moskovan kokouksesta tulee mielenkiintoinen, koska nykyinen presidentti **Milan Konecny** ja pääsihteeri **Ferjan Ormeling** jättävät luultavimmin silloin tehtävänsä. Yleiskokous päätti, että Moskovan jälkeen kansainvälisen kartografisen konferenssi järjestetään Chilessä 2009.

ICA:n toiminnan kivijalkana ovat komissiot ja työryhmät, jotka on lueteltu oheisessa taulukossa. Seuran jäsenet, jotka ovat kiinnostuneet toimimaan komissioissa, voivat ottaa yhteyttä seuran

sihteeriin. Komissioiden toimikausi on 2003–2007. **Kirsi Virrantaus** piti kaksi workshopia liittyen ICA-tutkimusohjelman kehittämiseen ja tutkimusohjelman tarkoitus julkaista Moskovan konferenssin yhteydessä.

Seuraavassa on käsitelty aktiivisimpien komissioiden ja työryhmien toimintaa Suomen edustajien raportointina.

ICA:n yleistys ja monitasoesityskomissio (*Commission on Generalisation and Multiple Representation*) järjesti ennen Coruñan konferenssia perinteisen työryhmäkokouksen, jossa oli tälläkin kertaa aktiivinen osallistujajoukko. Kaikkiaan 41 henkeä kokoontui kuuntelemaan esityksiä ja keskustelemaan kahden päivän ajan yleistysten tiimoilta. Sessioissa oli esillä mm. kansallisten karttalaitosten yleistysprojekteja, mallintamis- ja arkkitehtuurikysymyksiä ja uusien yleistysmenetelmien esittelyä. Työryhmäkokouksen jälkeen komissio tarjosi uutuuksena päivän mittaisen yleistystutoriaalini, jossa käsiteltiin mm. yleistysmenetelmiä ja -algoritmeja, mallintamiskysymyksiä, monitasoesitystietokantoja ja 3D-yleistystä. Komission toiminta on ollut aktiivista myös julkaisupuolella, Ensi vuonna Elsevierin kustantamana painetaan kirja: *Generalisation of Geographic Information:*

Models and applications, jonka editoijina ovat toimineet **William Mackaness** Edinburgin yliopistosta, **Anne Ruas** IGN, Cogit -laboratoriosta Pariisista ja **Tiina Sarjakoski** Geodeettisen laitoksen Geoinformatiikan ja kartografian osastolta. William Mackaness ja Anne Ruas ovat komission tämän kauden puheenjohtajat, ja Tiina Sarjakoski toimii Suomen kansallisen edustajana komissiossa.

Lastenkartografiakomissio (*Cartography and Children Commission*) piti kokouksen konferenssin aikana ja aihepiiriin liittyviä esitelmiä ja postereita pidettiin yhteensä 27. Barbara Petchnik -lasten maailmankartta-aiheiseen piirustuskilpailuun, jonka teemana oli ”Monta kansaa yksi maailma”, osallistui 128 työtä 29 maasta. Suomesta mukana olivat **Milja Holmi** 12 v., Jäälän koulu, ”Diversity is richness / Eriaisuus on rikkaus”; **Tiina Kotiranta** 14 v., Hyrylän yläaste, ”Face of the Earth / Maan kasvot”; **Lauriina Pernu** 12 v., Lasten ja nuorten kuvataidekoulu, Tuusula, ”From East to West / Idästä länteen”; **Pauli Saha** 10 v., Hyökkälän koulu, ”All children under the same sun / Kaikki lapset saman auringon alla”; **Iida Siira** 12 v., Hyökkälän koulu, ”We are so many / Meitä on moneksi!”. Kilpailun toistia vuorokauden 10 vuoden ajalta on valittu 100

piirustusta ESRIn julkaisemaan kirjaan *Children Map the World*. Kirja ilmestyi viime heinäkuussa. Lisäksi Unicef on julkaissut ensimmäisen kartan yhdessä postikorteistaan.

Visualisointi ja virtuaalit ympäristöt -komissio (*Visualization and virtual environments*) julkaisi alkuvuodesta kirjan *Exploring Geovisualization* (Elsevier).

Käyttö ja käyttäjät -komissio (*Use and user issues*) ollaan perustamassa ja konferenssin yhteydessä pidettiin sen ensimmäinen kokous. Tavoitteena on kattaa aihepiirit, jotka liittyvät karttojen käyttöön ja käyttäjiin kuten esim. laadunhallinta.

Kartantuotannon hallinta ja talous -komissio (*Commission on Management and Economics of Map Production*) on keskittynyt viime aikoina lähinnä avustamaan ICA:n koulutuskomissiota ja sen edustajia on ollut mukana kahdessa tapahtumassa, jotka pidettiin Ukrainan Sevastopolissa ja Urumchissa Kiinassa. Merkittävin tehtävä toimintakaudella on ollut oppikirjamateriaalin valmistaminen aiheena ”Manual on Map Production Techniques”. Tähän työhön on osallistunut **Erkki-Sakari Harju** AffectoGeni-mapista.

KOMISSIO TAI TYÖRYHMÄ	KARTOGRAFISEN SEURAN NIMEÄMÄ EDUSTAJA	WWW-SIVUT
Cartography and Children	Leena Miekkaavaara	http://lazarus.elte.hu/ccc/ccc.htm
Education and Training	Kirsi Virrantaus	http://lazarus.elte.hu/cet/
Gender and Cartography	Kirsi Virrantaus	http://www.geo.ar.wroc.pl/GC/
Generalisation and Multiple Representation	Tiina Sarjakoski	http://ica.ign.fr/
The History of Cartography	Pellervo Kokkonen	http://www.stub.unibe.ch/ica-chc/
Incremental Updating and Versioning	Tapani Sarjakoski	http://geo.haifa.ac.il/%7eicaupdt/
Management and Economics of Map Production	Erkki-Sakari Harju	
Mapping from Satellite Imagery		http://sfbay.wr.usgs.gov/%7egaydos/ica/ica_sat.html
Map Projections	Tapani Sarjakoski	
Maps and the Internet	Lassi Lehto	http://maps.unomaha.edu/ica/
Marine Cartography	Jarmo Mäkinen	http://www.abdn.ac.uk/geospatial/ica/
Mountain Cartography	Juha Oksanen	http://www.mountaincartography.org/
National and Regional Atlases		http://kartoweb.itc.nl/cnra/index.html
Planetary Cartography		
Spatial Data Standards	Antti Vertanen	http://ncl.sbs.ohio-state.edu/ica/
Theoretical Cartography	Kirsi Virrantaus	http://rcswww.urz.tu-dresden.de/%7ewolodt/tc-com/
Visualization and Virtual Environments	Paula Ahonen	http://kartoweb.itc.nl/icavis/index.html
Maps and Graphics for the Blind and the Partially Sighted	Helinä Hirn	http://www.surrey.ac.uk/~pss1su/intact/
Early Warning and Risk management		
Ubiquitous Mapping		http://www.ubimap.net/
Use and user issues	Annu-Maaria Nivala	
Uncertainty and Imprecision and Map Quality Working Group	Kirsi Virrantaus (pj.)	
Mapping Africa for Africa		
History of Colonial Cartography in the 19th and early 20th Centuries		http://www.histcolcarto.org/
Geospatial Analysis and modeling		

Paikkatietojen epävarmuus ja karttatuotteiden laatu -työryhmä (*Uncertainty and Imprecision of Spatial Data and Map Quality Working Group*), jonka toisena puheenjohtajana toimii Kirsi Virrantaus Teknillisestä korkeakoulusta, piti kokouksen konferenssin yhteydessä. Ryhmän keskittyy kartografisen ja kartan laatu kysymyksiin. Konferenssissa 8 esitelmää liittyi kartan laatuun ja lisäksi kaksi kokonaista sessiota epävarmuuteen ja virheeseen. Seuraava kokous pidetään vuonna 2006 myöhemmin ilmoitettavana ajankohtana.

Vuoristoisten alueiden kartografiaan keskittyneen komission tapaamisessa esiteltiin A Coruñan konferenssissa pidetyt aihetta sivuavat esitelmät, sekä komission jäsenten vuoden 2004 julkaisuja. Tilaisuudessa myös aktivoitiin jäseniä komission verkkosivujen sisällön tuottamiseen sekä kuultiin osallistujien raportteja kansallisista komission aihepiirien tuloksista. **Juha Oksanen** Geodeettisesta laitoksesta toi tapaamisessa esiin ajatuksen, että komission toimintaa voisi laajentaa yleisemmin korkeusmallien ja niiden visualisoinnin

suuntaan. Ajatus sai kokoukselta ainakin periaatteellista kannatusta, vaikkakin vuoristoisten alueiden kartografialla on hyvin vahvat perinteet ja oma kiistaton asemansa kartografian erottuvana osa-alueena. Komission seuraava tapaaminen järjestetään Sloveniassa maaliskuussa 2006.

Kartat ja Internet -komissio järjesti viime syksynä workshopin ”Joint Workshop on Ubiquitous, Pervasive and Internet Mapping” Tokiossa. Lisäksi komissio on järjestänyt workshopin marraskuussa 2004 Iranissa.

Standardointi-komissio (*Commission on Spatial Data Standards*) on julkaissut kirjan *World Spatial Metadata Standards* ja se järjesti yhteisen session ISO TC 211 -standardeista konferenssissa.

Näkövammaisten karttojen komissio (*Commission on Maps and Graphics for Blind and Partially Sighted People*) piti kokouksen konferenssin päättyessä. Helinä Hirn *Näkövammaisten keskusliitosta* edusti Suomea. Komission tavoitteena on parantaa vuorovaikutusta ja tiedonvaihtoa

tällä erityisalueella. Kokoukseen osallistuvat esittelivät kohokarttatilanteen omassa maassaan (saatavuus, miten tuotetaan, tuotantotahot, mahdolliset ongelmat tai miten karttoja käytetään). Ongelmana on mm. yhtenäisten, standardoitujen kohokarttasymbolien puute. Käyttökelpoisia symboleja ovat mm. paralympialaisten yhteydessä käytettävät kohokarttojen symbolit. Komission roolista todettiin, että se painottaa tutkimuksen lisäksi koulutuksen ja opetuksen merkitystä. Komission tavoitteena on tiedon välittäminen kohokarttojen tutkimuksesta ja opetusohjelmien kehittäminen kohokarttojen käytön oppimiseksi. Tarkoituksena on järjestää seminaari jossain kehitysmaassa ja komissio on myös järjestämässä joulukuun alussa Englannissa pidettävää *Tactile Graphics 2005* -konferenssia.

Kirjoittaja on Suomen Kartografisen Seuran puheenjohtaja. Sähköposti antti.jakobsson@maanmittauslaitos.fi.

